

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок визнання результатів навчання,
здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти,
здобувачами вищої освіти
Придніпровської державної академії будівництва та архітектури

ЗМІСТ

- 1. Загальні положення**
- 2. Основі терміни і їх визначення**
- 3. Подання заяв та ідентифікація результатів неформального та/або інформального навчання**
- 4. Оцінювання та визнання результатів неформального та/або інформального навчання**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Положення регламентує порядок та визначає загальні вимоги до процедур визнання у Придніпровської державної академії будівництва та архітектури (далі – Академія) здобувачам освітніх ступенів бакалавра, магістра, доктора філософії (далі – здобувачі вищої освіти) результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти.

2. Відповідно до статті 8 Закону України «Про освіту» особа реалізує своє право на освіту впродовж життя шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти.

Результати навчання та компетентності, що можуть бути визнані у формальній освіті, можна досягати та здобувати в системі неформальної освіти під час участі в тренінгах, майстер-класах, семінарах, вебінарах, дистанційних курсах, літніх школах, стажуваннях тощо, що підтверджено відповідним документом (дипломом, сертифікатом, свідоцтвом і т. д.) та в системі інформальної освіти.

3. Академія визнає результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, а також заохочує до здобуття освіти всіх видів.

4. Це Положення розроблено відповідно до вимог

Закону України «Про вищу освіту»,

Закону України «Про освіту»,

наказу Міністерства освіти і науки України від 08 лютого 2022 року №130 «Про затвердження Порядку визнання у вищій і фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 березня 2022 року за №328/37664,

наказу Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 року №977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»,

листа Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2010 року №1/9-119 «Про Методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах»,

нормативних документів Академії з організації навчального процесу та забезпечення якості вищої освіти.

5. Дія Положення поширюється на здобувачів вищої освіти всіх рівнів та форм навчання, які:

- здобувають вищу освіту в Академії за певною освітньою програмою (далі – ОП);

- переводяться з іншого закладу освіти до Академії;

- переводяться з однієї ОП на іншу в межах Академії;
- поновлюються до складу здобувачів освіти Академії.

6. Визнання Академією результатів неформального та/або інформального навчання особи - це комплекс процедур, що встановлюють їх відповідність результатам навчання, передбаченим відповідною ОП (результатам навчання певних освітніх компонентів або програмним результатам навчання), або певному рівню освіти, за підсумками чого приймається рішення про можливість зарахування особі певних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) відповідної ОП (у тому числі, в рамках її вибіркової складової).

7. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання передбачає такі процедури:

подання особою заяви щодо визнання;

ідентифікацію задекларованих у письмовій формі особою результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню;

оцінювання задекларованих результатів навчання особи;

прийняття рішення про визнання та зарахування особі відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) ОП або відмову у визнанні.

8. Порядок визнання результатів неформального та/або інформального навчання затверджується Вченою радою Академії та оприлюднюється на офіційному вебсайті Академії.

Академія забезпечує інформування здобувачів освіти та інших зацікавлених сторін, зокрема, через свій офіційний вебсайт, щодо організації процедур визнання результатів неформального та/або інформального навчання, у тому числі фінансових умов.

9. У процесі визнання Академією результатів неформального та/або інформального навчання не підлягають розгляду документи, що підтверджують неформальне навчання та/або професійну, громадську чи іншу діяльність, видані на тимчасово окупованій території України або території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом.

10. У рамках процедур визнання у вищій освіті результатів неформального та/або інформального навчання не підлягають визнанню результати навчання, визначені у професійних стандартах та/або стандартах, встановлених міжнародними конвенціями або договорами, стороною яких є Україна, для професій, для яких запроваджено додаткове регулювання (для ОП, за якими здійснюється підготовка фахівців відповідних професій), крім випадків передбачених відповідними конвенціями або договорами.

11. Під час етапів визнання результатів, здобутих у неформальній та / або інформальній освіті, усі їх учасники зобов'язані дотримуватися Кодексу академічної доброчесності Академії, зокрема:

зі сторони науково-педагогічних працівників:

дотримання норм Конституції, вимог законодавства України, внутрішніх нормативних документів Академії;

сумлінне і компетентне виконання службових повноважень та професійних обов'язків, рішень і доручень керівництва, недопущення зловживань;

постійне підвищення професійної кваліфікації, застосування у своїй діяльності інноваційних освітніх методів і технологій;

дотримання загальновизнаних етичних норм поведінки, толерантного ставлення до колег та осіб, які здобувають освіту, їх батьків, законних представників, незалежно від їх етнічної, релігійної, культурної або соціальної належності;

сприяння творчій активності осіб, що навчаються;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

сумлінне ставлення до освітнього процесу, форм контролю, об'єктивне та неупереджене оцінювання результатів навчання;

надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науковопедагогічну, творчу) діяльність;

зі сторони здобувачів вищої освіти:

самостійне та добросовісне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), відповідальне ставлення до своїх обов'язків;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;

повага до честі й гідності інших осіб;

посилання на джерела інформації у разі запозичення ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації, грамотне посилатися на них;

12. Адміністрація Академії створює умови для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для визнання результатів, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, з урахуванням їхніх індивідуальних потреб. Пріоритетною є організація додаткового консультативного супроводу з боку декана / заступника декана / куратора академічної групи під час проходження всіх етапів процедури визнання результатів.

2. ОСНОВІ ТЕРМІНИ І ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

У цьому Положенні терміни вжито в такому значенні:

формальна освіта - це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою;

неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій;

інформальна освіта (самоосвіта) - це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям;

результати навчання - сукупність знань, умінь, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання, які можна визнати та оцінити за результатами проходження такою особою атестації;

компетентність - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів;

засоби вимірювання результатів неформального чи інформального навчання - екзаменаційні білети, контрольні та тестові завдання, кваліфікаційні пробні роботи, інструменти, обладнання, матеріали та інші засоби відповідно до рівня кваліфікації та технологічних вимог;

валідація - процес ідентифікації, документального оформлення, оцінювання та сертифікації в системі формальної освіти результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти з метою набуття і реалізації відповідних академічних та професійних прав;

кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - кредит ЄКТС) - одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання;

кваліфікація - офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчено відповідним документом про вищу освіту.

3. ПОДАННЯ ЗАЯВ ТА ІДЕНТИФІКАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОГО ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

1. Для визнання результатів, здобутих у неформальній та / або інформальній освіті, до початку проходження відповідної освітньої компоненти відповідно до графіка освітнього процесу та розкладу занять здобувач освіти (заявник), подає відповідну заяву довільної форми на ім'я декана факультету (директора інституту), декларацію про попереднє навчання та додаткові документи, які підтверджують наведену у декларації про попереднє навчання інформацію (за наявності) до деканату факультету (інституту) Академії.

2. Декларація про попереднє навчання повинна містити:

прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) заявника;

опис результатів неформального та/або інформального навчання, щодо визнання яких подається заява;

інформацію про суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність (за наявності), під час якої здобувались відповідні результати навчання;

інформацію про попереднє навчання та досвід діяльності заявника, під час яких здобувались результати неформального та/або інформального навчання, зокрема, періоди неформального та/або інформального навчання та/або відповідної діяльності (за наявності);

перелік додаткових документів, що надаються заявником для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання (за наявності).

3. Академія в особі декана відповідного факультету (директора інституту) надає консультативну допомогу заявникам щодо заповнення декларацій про попереднє навчання, зокрема, щодо опису результатів неформального та/або інформального навчання для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною ОП, або певним рівнем освіти.

4. Академія в особі декана відповідного факультету (директора інституту) здійснює аналіз достатності інформації щодо здобутого заявником попереднього досвіду та результатів неформального та/або інформального навчання заявника та перевірку наданої заявником інформації.

Для підтвердження або уточнення необхідної інформації Академія може направити запити до зазначених у декларації про попереднє навчання суб'єктів, які здійснювали неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої заявником здобувались результати неформального та/або інформального навчання.

Відповіді зазначених суб'єктів приймаються до розгляду як додаткові документи (матеріали), які засвідчують наведену заявником інформацію.

У випадку направлення запиту до суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої здобувались відповідні результати навчання, термін розгляду заяви про визнання може бути продовжений, про що Академія в особі декана відповідного факультету (директора інституту) інформує заявника.

За результатами аналізу, перевірки отриманої інформації Академія в особі декана відповідного факультету (директора інституту) приймає рішення про можливість проводити подальші процедури визнання.

5. Строк розгляду заяви та прийняття рішення про можливість/неможливість проводити подальші процедури визнання на основі наданої заявником інформації становить не більше десяти робочих днів. У разі направлення запитів про підтвердження або уточнення необхідної інформації до зазначених у декларації про попереднє навчання суб'єктів, які здійснювали неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої заявником здобувались результати неформального та/або інформального навчання, строк розгляду заяви продовжується до отримання зазначеної інформації та її опрацювання Академією.

6. Якщо інформація, наведена у декларації про попереднє навчання, та додаткові документи, надані заявником та/або суб'єктом (суб'єктами) неформального та/або інформального навчання, не дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною ОП, або наведена у декларації про попереднє навчання інформація щодо неформального навчання або досвіду діяльності заявника не підтверджується, Академія повертає документи заявнику без подальшого розгляду із зазначенням підстав прийняття такого рішення.

Оскарження такого рішення здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів неформального та/або інформального навчання, затвердженого Вченою радою Академії.

7. Заявник має право повторно подати на розгляд Академії заяву про визнання результатів неформального та/або інформального навчання та декларацію, що містить уточнену інформацію, та додаткові документи, що її підтверджують і дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника.

8. На підставі інформації, що міститься у декларації про попереднє навчання та наданих документах, Академія в особі декана відповідного факультету (директора інституту) здійснює співставлення результатів неформального та/або інформального навчання заявника з результатами навчання, передбаченими відповідною ОП.

Співставлення задекларованих заявником результатів неформального та/або інформального навчання з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою ОП, передбачає їх аналіз і порівняння за змістом та рівнем складності.

За результатами співставлення Академія в особі декана відповідного факультету (директора інституту) приймає рішення щодо відповідності/невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника певним результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою ОП, та ідентифікує результати навчання, які підлягають оцінюванню.

У випадку невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою ОП Академії, Академія в особі декана відповідного факультету (директора інституту) розглядає можливість визнання таких результатів навчання в рамках вибіркової складової ОП, за якою навчається заявник.

Обов'язковою умовою визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової ОП є відповідність цих результатів навчання рівню освіти, на якому реалізується ОП.

4. Оцінювання та визнання результатів неформального та/або інформального навчання

1. Прийняття рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника Академією здійснюється за підсумками їх оцінювання.

Методи, зміст та обсяг оцінювання результатів навчання заявника повинні забезпечувати оцінювання усіх змістових складових відповідного (відповідних) результату (результатів) навчання (змістову валідність).

Особи, які здійснюють оцінювання, повинні бути обізнаними у предметі оцінювання, компетентними у питаннях оцінювання та визнання, неупередженими, здатними створювати належну психологічну обстановку для заявника та не мати конфлікту інтересів.

2. Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника Академія в особі декана відповідного факультету (директора інституту) визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної ОП, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання.

3. Академія в особі декана відповідного факультету (директора інституту) приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною ОП.

4. Визнані Академією в особі декана відповідного факультету (директора інституту) результати неформального та/або інформального навчання використовуються для реалізації академічних прав заявника (зарахування заявнику певних освітніх компонентів ОП, окремих видів навчальної роботи в межах певних освітніх компонентів ОП, формування індивідуальної освітньої траєкторії).

5. Академія в особі декана відповідного факультету (директора інституту) приймає рішення про зарахування заявнику певного освітнього компонента ОП, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнаються усі результати навчання, передбачені цим освітнім компонентом. У такому випадку заявнику зараховується відповідна освітньому компоненту кількість кредитів ЄКТС. Оцінка за таким освітнім компонентом визначається за підсумками вимірювання визнаних результатів навчання.

6. У випадку, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнається тільки частина результатів навчання, передбачених певним освітнім компонентом, заявнику

зараховуються окремі види навчальної роботи за таким освітнім компонентом.

7. У випадку прийняття Академією в особі декана відповідного факультету (директора інституту) рішення про можливість визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової ОП, за підсумками визнання таких результатів навчання Академія зараховує заявнику певну кількість кредитів вибіркової складової ОП. У такому випадку визнані результати навчання мають бути відображеними в індивідуальному навчальному плані як один чи декілька вибіркових освітніх компонентів. Обсяги таких освітніх компонентів у кредитах ЄКТС визначаються Академією в особі декана відповідного факультету (директора інституту) на основі інституційної практики призначення кредитів ЄКТС освітнім компонентам.

8. Загальний обсяг освітніх компонентів ОП, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 відсотків відповідної ОП (для спеціальностей галузі знань 12 «Інформаційні технології» не може перевищувати 35 відсотків відповідної ОП).

9. Здобувач вищої або фахової передвищої освіти не може бути звільненим від атестації за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

5. Для забезпечення проведення процедур визнання результатів неформального та/або інформального навчання заклад освіти (наукова установа)

розробляє власний порядок визнання,

самостійно визначає організаційні аспекти процедур визнання,

уповноважує на виконання процедур визнання відповідні структурні підрозділи,

призначає уповноважених осіб

та визначає методи оцінювання.

Порядок визнання результатів неформального та/або інформального навчання закладу освіти (наукової установи) повинен:

визначати вимоги до заяв і документів, що подаються;

містити опис процедур визнання, прав та обов'язків учасників процесу визнання, терміни розгляду заяв щодо визнання, порядок оскарження рішень щодо визнання;

містити перелік (опис) обмежень, встановлених закладом освіти (науковою установою) щодо визнання результатів неформального та/або інформального навчання;

забезпечувати надійність та якість процедур визнання;

передбачати створення необхідних умов для визнання результатів навчання осіб з особливими потребами;

визначати вимоги щодо забезпечення конфіденційності та дотримання етичних норм поведінки.

Інформація про уповноважені підрозділи та уповноважених осіб, які здійснюють прийом заяв, форми заяви і декларації про попереднє навчання та вимоги до додаткових документів повинна міститись на вебсайті закладу освіти (наукової установи).